

Baba Basra Sources 32

יד רמ"ה מסכת בבא בתרא דף כט עמוד א

וכי תימא הכא נמי תיקשי לן נתת דבריך לשיעורין, דאיכא מאן דמזדהר פורתא ואיכא דמזדהר טפי. כי אמרין הכי גבי טעמא דקפיידא דמילתא דתליא בשנוי דעתא דאינשי היא דאיכא דקפייד ואיכא דלא קפייד, ואי אזלת בתר שיעורא דקפיידא נתת דבריך לשיעורין. אבל הכא גבי אזהורא אינשי בשטריה כולי עלמא חד דעתא אית להו לאזהורא בשטריהו, דלאו בשופטני עסקינן דטרחי וכתבי שטרא אדעתא דלא לזדהר בגויה וליכא מאן דלא טרח לאזהורא בשטריה כי האי שיעורא. ואי איכא מאן דמתביד שטריה בתוך שלש או מאן דקאי שטריה לאחר שלש, לאו מחמת שנוי דעתא דמרואתא דשטרי הוא אלא מחמת שנוי מילי דאתרמו להו להאי ולהאי הוא, דהאי אתרמיא ליה מילתא דיכיל לאזהורא בשטריה והאי אתרמיא ליה מילתא (דילמא) דלא יכיל לאזהורא בשטריה. אבל שיעור זימנא דטרח כל חד מינייהו לאזהורא בשטריה חד שיעורא הוא, ולא שייך ביה קושיא דנתת דבריך לשיעורין כלל.

תוספות הרא"ש מסכת בבא מציעא דף קי עמוד א

ואמר לקוחה היא בידי הכי נמי דמהימן. אלא ודאי לא מהימן, וא"ת אם כן כל מחזיק לא יהא נאמן דאיכא למימר במשכנתא דסורא אתא לידיה, וי"ל ודאי היכא שהמערער טוען במשכנתא אתא לידך מהימן אבל אי טעין גזולה היא בידך אין לנו לומר במשכנתא אתא לידיה כיון שהוא אינו טוען, וא"ת ויהא נאמן לומר בגזל היא בידו במגו דאי בעי אמר במשכנתא אתא לידיה, וי"ל דהוי מגו במקום עדים דאנן סהדי שאין אדם מניח קרקע ביד חברו שלש שנים בלא מחאה אם לא שמכרה כי ידוע לכל שתקנו חכמים דחזקת שלש שנים עומדת במקום שטר כי אין אדם יכול לשמור שטרו לעולם וגם תקנו כנגדה שהמחאה מבטלת החזקה היכא שמחזיק בה בגזל, אבל משכנתא הוא סבור שלא תקנו בה מחאה ואפילו הוא יודע שתקנו בה מחאה מסתבר שלא יפסיד בשביל שתיקתו כי אומר בלבו למה אמחה כי בודאי לא יגזול הקרקע שלי אבל אם הוא טוען שהחזיק בה בגזל היה לו למחות ומדלא מיחה הפסיד ולא מהימן במגו: רש"י פירש דפריך לרב יהודה. ונראה דאף לרב זביד ולרב עזרא פריך, דעד כאן לא קאמרי אלא דלא מהימן לומר חמש שנים במגו דלקוחה דהוי כמגו במקום עדים אבל אי טעין ואמר לקוחה היא בידי מהימן אף על גב דאידיך קאמר בתורת משכנתא ירדת. ומשני איבעי ליה למחויי. ופריך אי לא מחי מאי. פי' אמאי יפסיד שמא הוא סבור שלא תקנו מחאה במשכנתא ואפילו אם יודע אין לו להפסיד כדפרישית לעיל. ומשני איהו הוא דאפסיד אנפשיה דודאי תקנו חכמים מחאה בכל ענין שיכול לבא לידה הפסד ואם לא מיחה איהו הוא דאפסיד אנפשיה.

חידושי הרמב"ן מסכת בבא בתרא דף לג עמוד ב

אי הכי ארעא נמי. יש מפרשים פירי דאכל בטענת זביני ארעא נמי לא ליהדר, אבל ארעא גופה מהדר שלא האמינוהו אפילו בפירות מכאן ולהבא אלא במאי דתפס ליה, ולאו דוקא האי פירושא, אלא ארעא נמי כיון דאיהו מוחזק בגוה ליהמניה ואוקימה היכא דקיימא.

חידושי הרשב"א מסכת בבא בתרא דף לג עמוד ב

אי הכי ארעא נמי, תימה ארעא הוה ליה כלהבא ועל כרחין אפי' בפירי דלהבא אינו נאמן וכמו שפי' ר"ש ז"ל, וי"ל דה"ק אפי' טעין דלארעא נחית וזבינא ליה מיניה יהא נאמן מיהא לגבי פירי דאכל מהאי טעמא דלא חציף אינש ותיהדר ארעא בלא פירי, ואינו מחזור דאין הלשון הולמו, ויש מפרשים דארעא ממש קאמר והרי היא כפירות דאכל כיון דנחת לה וקאי בגוה, ופרקינן דארעא ריעא טענתיה כי לא נקיט שטרא דתלת שנין מיזדהר אינש בשטריה:

עלויות דרבינו יונה מסכת בבא בתרא דף לג עמוד ב

א"ה ארעא נמי. ק"ל 195 והא אינו נאמן משום חזקה דלא חציף אינש אלא על מה שהוא ברשותו, כגון שכבר גדר דקל של חבירו, אבל כשהולך לגדור הדקל ודאי חברו יכול למונעו, ולא אמרי' כיון דלא חציף למגדר דיקלא דלאו דילי' ודאי קושטא קאמר, ואף על פי שחבירו מכחישו יגדור בע"כ, שאם אתה אומר [כן] לא שבקת חיי לכל בריה, וא"כ מאי האי דקא מקשה ארעא נמי. וי"ל דה"ק, א"ה בא בטענת ארעא נמי יהא נאמן לגבי פירות שאכל, כלומר, כשטוען לקוחה היא בידי אף על פי שאינו נאמן להחזיק בקרקע, דלא מהניא חזקה להוציא מידו, אבל יהא נאמן לענין שלא יהא (חוזר) [מחזיר] הפירות שאכל, דלא חציף אינש למיכל ארעא דלאו דילי' 196. ופרקי' ארעא א"ל אחוי שטרך. וכיון דריע טענת' הדרי נמי פירי, דאע"ג דלא חציף אינש למיכל ארעא דלאו דילי', ריעה לה חזקה זו, כיון שטוען לקוחה היא בידו, ושטר אין לו 197. וק"ל לטעון ולימא לפי' אין שטר בידי לפי שאכלתיה ג"ש, וטפי מתלת שנין לא מיזדהר אינש בשטריה, אף על פי שאין לו עדים שאכלה ג"ש. וי"ל אמרי' ליה אחוי עדים שהחזקת בה ג"ש, דודאי היה לך לאיזדהורי בשטר טפי מתלת שנין, כיון שאין לך עדי חזקה 198.

תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף מב עמוד א

ת"ר: אכלה האב שנה והבן שנים, האב שנים והבן שנה, האב שנה והבן שנה והלוקח שנה - הרי זו חזקה. למימרא, דלוקח אית ליה קלא, ורמיניה: אכלה בפני האב שנה ובפני הבן שנים, בפני האב שנה ובפני הבן שנה, בפני האב שנה ובפני הבן שנה ובפני לוקח שנה - הרי זו חזקה

חידושי הרמב"ן מסכת בבא בתרא דף מב עמוד א

הא דתניא אכלה האב שנה והבן שנים וכו'. יש מפרשים דוקא בבנו גדול אבל קטן לאו בר מחויי ביה הוא, והילכך לאו בר חזקה הוא, דכיון דכי מחי לאו בר אזהורי בשטריה הוא איהו נמי לא מחי, וכי היכי דאיך תניא אכלה בפני הבן, בבנו גדול הא נמי בבנו גדול, ואין אני מוחזק בטעם זה, דטעמא דחזקה לאו משום איזהורי דידיה בלחוד, אלא כיון דהאי שתיק רגלים לדבר, אלא שבתוך שלש אמרינן ליה למחזיק אחוי שטרך ולאחר שלש כיון דלא מזדהר בה טפי אתרע ליה האי טענה ואמרינן לא לחנם שתק, וקטן נמי לאו בר איזהורי טפי הוא, והכי מוכחא סוגיא דריש פירקין כדאמרן. והא דאמרינן במיחה בפני בני אדם שאינן יכולין לומר לו דלא הויא מחאה, משום דאמרינן נמי רגלים לדבר שמכרה לו ובוש הימנו, ובמקום חרום דאי נמי מחי לא ידע ביה הוה ליה לאזהורי בשטריה לעולם, ומיהו בתוך שלש לא מהניא ליה לקטן למימר לא אזהרה בשטריה, דא"כ מי שאין לו דעת הרויח, לא מצינו אותו אלא מפסיד.

חידושי הרשב"א מסכת בבא בתרא דף מב עמוד א

הא דתניא אכלה האב שנה והבן שנים, י"מ דוקא בנו גדול דומיא דאכלה בפני הבן שנים דההיא ע"כ בבנו גדול הוא דאין מחזיקין בנכסי קטן ואפי' הגדיל ורישא נמי בגדול אבל בקטן לא דקטן לאו בר מחויי ביה הוא דהא לאו בר אזהורי בשטרא הוא והילכך כל שאינו בר מחאה אין לו חזקה דחזקה מכח מחאה קא אתיא והו"ל כמי שהוא בשכונא בראי ובמקום חירום שא"א לו למחות, והרמב"ן ז"ל כתב דאפי' בקטן עלתה לו חזקה דריע ליה טענת מערער דהו"ל למחויי ולא ישתוק וקטן נמי לאו בר אזהורי הוא טפי מג' בשטריה, ולי נראה עוד לחזק טענה זו דכל שהוא יכול למחות ולירד בשדהו אינו מניחו יותר, דטעמא דתלת שנין מזדהר בשטריה מיגד אגיד בטעמא דתלת שנין קפיד וכמו שכתבתי שם, והכא אף על פי שהוא קטן [נ"א כאילו אינו כאן] הרי מקבלין עדים שלא בפניו בכל כי האי ונזקקין לו וכדאמרי' (ערכין כ"ב ב') בכולהו אין נזקקין לבר מנמצאת שדה שאינה שלו דאחזוקי סהדי בשקרי לא מחזיקין וכדאמרי' נמי בר"פ הגוזל (ק"ב ב') גבי עובדא דבר חמוה דר' ירמיה אמר רב חמא בריה דרב יוסף אמר רב הושעיא תינוק שתקף בעבדיו וירד לתוך שדה חברו ואמר שלי הוא אין אומרים נמתין עד שיגדיל אלא מוציאין מידו ולכשיגדיל אם יש לו עדים יביא עדין ונראה, ואף על פי שאמרו שם דדוקא בדלא קיימא בחזקה דאבוה אבל קיימא בחזקה דאבוה לא הכא נמי כל שלא אכלה אבוה תלת שנין לא קיימא בחזקתיה אלא בחזקה דמרא קמא

חידושי הריטב"א מסכת בבא בתרא דף מב עמוד א

ת"ר אכלה האב שנה והבן שנה וכו'. י"מ דדוקא בן גדול דומיא דסיפא דאכלה בפני הבן שהוא גדול דהא [אין] מחזיקין בנכסי קטן (כתובות י"ז ב'), רישא נמי אין קטן מחזיק בנכסי גדול דלא מצי איך למחויי עליה כיון שאינו בן דעת, ודעת רבתי כדעת רבינו הגדול דרישא אפילו בבנו קטן דנהי דאין מחזיקין בנכסי קטן אבל קטן מחזיק בנכסי גדול, דהא תלמוד עיקר חזקה אינו אלא משום דכיון דידע הוה ליה למחויי ומשום דתלת שנין מזדהר איניש בשטריה עמקו לו החזקה עד ג' שנים, הילכך שורת הדין היה דקטן [ד]אינו בר איזהורי בשטריה יהא לו חזקה לאלתר, אלא דלא פלוג רבנן אבל ודאי לא גרע מגדול וראוי לזה לעשות מחאה עליו, דאע"ג דאין מקבלין עדים שלא בפני בע"ד גבי קטן מקבלין בכי הא, דהוי כקטן שירד לתוך שדה חברו (ב"ק ק"ב א') דכיון שלא החזיק עדיין בו אביו שלש שנים לא חשיבא דקיימא בחזקה דאבהתיה ואפוקי נמי מפיקין מיניה אם יביא זה עדין לב"ד.

חידושי הר"ן מסכת בבא בתרא דף נו עמוד ב

אלא למעוטי שנים אומרים אחת בגבה ושנים אומרי' אחת בכרסה - כת' הרי"א"ף ז"ל דמקשו רבוותא בהאי שמעת' מאי שנא בעדות שערות דמודו רבנן דחצי דבר הוא ומאי שנא גבי חזקה דאמרי' דדבר מיקרי, ותיירץ ז"ל דכיון דעדות שנה אחת של חזקה מהני לאהדורי פירי למערער בדלא אתו סהדי אחריני, מקבלי' ההוא סהדות' דדבר הוא, וכי אתו אחריני מצטרפי, אבל עדות שער אחד בדלא אתיא כת שנייה לאו כלום הוא לשום מידי ומ"ה מיקרי חצי דבר, וא"ת דהא תנן בפ' המקבל האשה שאמרה התקבל לי גיטי צריכה שני עדים, שנים שיאמרו בפנינו אמרה, ושנים שיאמרו בפנינו קבל וקרע, והא עדות דבפנינו אמרה לא מהני למידי בדלא אתו הנך דקאמרי' בפנינו קבל וקרע, והנך נמי דמסהדי קבל וקרע באפי נפשיהו לא מהני מידי ואמאי מצטרפי, י"ל דקמאי דמסהדי בפנינו אמרה לא צריכי לאצטרופי דהא לא מסהדי בגרושין כלל אלא דמסהדי דאתתא שותיה להאי גברא שליח ומעתה יכול הוא לקבל גיטה ולהאי מילת' אין צריכין אלו צרוף כלל, וכת שנייה נמי אף על גב דבאפי נפשיהו לא מהנו למידי עדות מתקיימת, דהא אמרי' בפ' מרובה דאפי' לר' עקי' לא בעי' בעדות אחרונה דבר בפני עצמו ומודה הוא בעידי גניבה ובעידי טביחה דמצטרפי, דאע"ג דעידי טביחה צריכי לעדי גניבה כיון דאין עדי גניבה צריכי לעידי טביחה עדות היא, אבל רש"י ז"ל תירץ בעקר קושיין דגבי קטנה הייני טעמ' דלא מצטרפי משו' דכל כת וכת אקטנה קא מסהדי, שאין אחד מהם מעיד אפי' בהתחלת גדלותה, שאפי' קטנה

שבקטנות איפשר שיהא לה שער אחד, ושומא בעלמ' היא, אבל בעדות חזקה כיון שהם מעידים שהוא מוחזק בה כאדם המוחזק בשלו עדות גמור הוא דמדינא בהכי סגיא, ועד כאן לא בעי ג' שנים אלא משו' דריעא טענתיה דאיך כשאין לו שטר, הילכך בכה"ג מצטרפי אהדדי דדבר גמור הוא מש"כ גבי קטנה, וזהו שכתוב במקצת הנוסחאות הני אמרי אכתי קטנה הואי והני אמרי אכתי קטנה היא, ודברי הרש"ם בתירוץ קושיא זו מפורשי' בפירושי'.

רש"י מסכת כתובות דף יז עמוד ב

שני חזקה - שלש שנים שתיקנו חכמים לכל מחזיקים בקרקע דמשאכלה שלש שנים בלא עירעור נאמן לומר לקחתיה ואבד שטרי דכולי האי לא מזדהר איניש בשטרא.

פירוש המשנה לרמב"ם מסכת בבא בתרא פרק ג משנה א

[א] טעם שלש שנים הללו, לפי שהאדם משמר השטר שיש בו הקנין או המתנה שנה ראשונה ושניה ושלישית לא יותר, ואחרי זה לא ישים לב לשטר ואפשר שיאבד, ואם אבד השטר לא יאבד ממונו, ולפיכך כל זמן שהביא ראובן ראייה שאכל קרקע זו שלש שנים רצופות הרי היא בחזקתו, ואף על פי שאותה הקרקע ידועה שהיא של שמעון ויש לשמעון ראייה שהיא ידועה לו, הרי ראובן נאמן בטענתו שקנאה ממנו, ואין אומרים לראובן הראה שטרך דוקא, לפי שכבר אבד לו, ואנחנו אומרים לשמעון אם לא מכרת לו כפי דברך מדוע הנחתו לאכול פירותיה, אם אמר לא ידעתי מפני שהייתי בדרך רחוקה, אומרים לו במשך שלש שנים אי אפשר שלא הגיעך הדבר שפלוני משתמש ברכושך, וכשהגיעתך השמועה היה לך למחות בכל מקום שאתה נמצא לפי שמן הכללים אצלינו מחאה שלא בפניו היא מחאה. ואי אפשר שלא הגיעה השמועה, כי חברך חבא אית ליה וחברך דחברך חבא אית ליה. וסדר המחאה שיאמר לשנים דעו שאני לא מכרתי קרקע פלונית לפלוני ולא נתתיו לו, אלא הוא אוכלו לפי מה ששמעתי בזדון ובגזל ואני עתיד לתבעו בדין, וכיון שלא עשה כן נתקיימה החזקה. במה דברים אמורים בשלא היתה הדרך סגורה מחמת מלחמה וחירום וכיוצא בזה, אבל אם היתה הדרך סגורה יכול הוא לומר לא הגיעתני השמועה. ואמרו שהעבדים יש להם חזקה נכון, ואף על פי שאמרנו הגודרות אין להם חזקה, והכוונה בגודרות דבר העובר מעצמו ממקום למקום והם כל מיני בעלי החיים, שאם היה עבד זה ידוע שהוא של פלוני וכן השור, ואחר כך ראינוהו עומד בחצר אדם אחר, לא תתקיים לשני החזקה לפי שאנחנו אומרים שהוא הלך ובא אצל זה מעצמו, אבל אמרו אין להם חזקה לאלתר אבל יש להם חזקה לאחר שלש שנים.

רמב"ם הלכות טוען ונטען פרק יא הלכה ב

במה דברים אמורים שמצריכין ראובן להביא ראייה או יסתלק בשלא נשתמש בה זמן מרובה, אבל אם הביא עדים שאכל פירות קרקע שלש שנים רצופות ונהנה בכלה כדרך שנהנין כל אדם באותה קרקע, והוא שיהיה אפשר לבעלים הראשונים שידעו בזה שהחזיק ולא מיחו בו, מעמידין אותה ביד ראובן וישבע ראובן היסת שמכרה לו שמעון או נתנה לו ויפטר, מפני שאומרים לו לשמעון אם אמת אתה טוען שלא מכרת ולא נתת למה היה זה משתמש שנה אחר שנה בקרקעך ואין לך עליו לא שטר שכירות ולא שטר משכונה ולא מחית בו, טען ואמר מפני שלא הגיע אלי הדבר שהרי הייתי במדינה רחוקה אומרים אי אפשר שלא יגיע לידך הדבר בשלש שנים וכיון שהגיע לך היה לך למחות בפני עדים ותודיע אותם שפלוני גזל אותי למחר אתבענו בדין הואיל ולא מחית אתה הפסדת על עצמך, לפיכך אם היתה מלחמה ושבוש דרכים בין המקום שהיה בו ראובן ובין המקום שהיה בו שמעון אפילו אכלה ראובן עשר שנים מוציאין אותה מתחת ידו וחוזרת לשמעון מפני שיכול לומר לא ידעתי שזה משתמש בקרקעי.

רמב"ם הלכות טוען ונטען פרק יא הלכה ד

ומפני מה אין אומרים לראובן אם אמת הדבר שמכר לך או נתן לך במתנה למה לא נזהרת בשטר שלך, מפני שאין אדם נזהר בשטר והולך כל ימיו וחזקה שאין אדם נזהר בשטר אלא עד שלש שנים, וכיון שרואה שאין אדם ממחה בו שוב אינו נזהר.

רמב"ם הלכות טוען ונטען פרק יא הלכה ה

הרי שמיחה שמעון במדינה רחוקה מפני מה לא יטעון ראובן ויאמר לא שמעתי שמיחה בי כדי שאזהר בשטר, מפני שאומר לו חברך יש לו חבר וחבירו יש לו חבר וחזקה שהגיע אליך הדבר וכיון שידעת שמיחה בך בתוך שלש שנים אם באמת היה לך שטר ולא נזהרת בו אתה הפסדת על עצמך.

רמב"ם הלכות טוען ונטען פרק יא הלכה ז

כיצד המחאה אומר בפני שנים פלוני שהוא משתמש בחצרי או בשדי גזלן הוא ו ולעתידי אני תובע אותו בדין, וכן אם אמר להם שכורה היא בידו או משכונה, ואם יטעון עלי שמכרתי או נתתי אני תובע אותו בדין וכן כל כיוצא בזה הרי זו מחאה, אף על פי שלא מיחה במדינה זו שהחזיק בה זה, אבל אם אמר להן פלוני משתמש בחצרי גזלן הוא אין זו מחאה, שהרי ראובן אומר כששמעתי אמרתי שמא חרף אותי בלבד ולפיכך לא נזהרתי בשטרי.

תוספות רי"ד מסכת בבא בתרא דף לט עמוד ב

מר סבר סהדותא בעינן ומ"ס גילוי מילתא בעינן. פי' בין למר בין למר ס"ל דלא הוי גילוי מילתא דמצי למימטי באודני' דמחזיק בבציר מג' והאי דאמר בפני שנים סבר טעמא דחזקה הוא מפני שני ענינין אחד. דעד תלת שנין מיזדהר בשטרי' טפי לא מיזדהר. ואחד שאל"כ כדברי המחזיק הי' לו לזה למחות והשתיקה שעשה נותנת אמתלא לדברי המחזיק דודאי מכר לי' ושטרא הו"ל ואירכס ומפני שני ענינין הללו זוכה המחזיק בשדה אבל אם חסר א' מהם כגון שלא החזיק ג' שנים אף על פי שזה שתק אינה חזקה או שהחזיק ג' שנים וזה לא שתק אלא מיחה בפני עדים אף על פי שלא ידע המחזיק במחאתו אינה חזקה שאין כאן אמתלא לטענתו. הילכך אם מיחה בפני שנים הויא מחאה. ואף על פי שלא הגיע באזני המחזיק דלא בעי' אלא סהדותא בעלמא דמיחה כדי לסלק מעליו התואנה למה שתקת ששתיקתך נותנת אמתלא לטענתו של מחזיק והנה מביא עדים שלא שתק וכיון שאין אמתלא לטענתו אינה חזקה ומ"ס טעמא דחזקה אינו אלא מפני דבר אחד דעד תלת שנין מיזדהר בשטרא. וכל זמן שדבר זה ימצא אף על פי שאין אמתלא לטענתו מהימנין לי' הילכך המחאה שמשבר' החזק' בעינן שתי' גילוי מילתא שתוכל להגיע באזני המחזיק' ואין גילוי מילת' בבציר' מג' הילכך אם מיח' בפני ג' שהגיע הדבר באזניו הויא מחאה דאמרי' לי' איבעי לך לאיזדהורי בשטרך וכיון שלא נזהרתה לא הויא חזקה. אבל אם מיחה בפני שנים שזה לא ידע בה ולא הו"ל לאיזדהורי בשטרי' הויא חזקה וטענתו טענה. אף על פי שאין לנו אמתלא בשתיקתו של זה. ורבי' שמואל זצוק"ל תלה טעם האומר סהדותא בעינן משום דמחאה לא הויא לישנא בישא ואזלי ואמרי' לי' ואינו נ"ל זה הפתרון דא"כ כך הי"ל לומר דמר סבר היכא בעינן תלתא היכא דאיכא לישנא בישא. אבל מחאה דלא הוי לישנא בישא לא. אלא לאו ש"מ כל גילוי מילתא בכל מידי לא הוי בבציר מג' והכי אזלי כל סוגיא דשמעתא. ומה שפירשתי הוא העיקר:

חידושי הריטב"א מסכת בבא בתרא דף כח עמוד א

וכל שצריך לברר חזקה ובריר אותה יש אומרים שצריך להשבע עדיין היסת שהוא כדבריו וכן כתב הרמב"ם, ואף על פי שאין נשבעין לקרקעות, שבועת היסת נשבעים כמו שכתב הרי"ף מההיא סוגיא דהפוגמת כתובתה (כתובות פ"ז א'), ויש אומרים דחזקה במקום עדים או שטר עומדת ואין עליו שבועה כלל ואפילו התובע ברי, וכך היה נראה למורי הר"א נר"ו, ואפילו לפי דברי האומרים שיש שבועת היסת אומר מורי דדוקא בתובע ברי אבל לגבי יורש או לוקח שאינו ברי אין עליו שבועה, וכן שמעתי ממורי הרשב"א נר"ו. וכן יש שאומר שאין חזקה מועלת אלא לאוקמי ארעא ביד המחזיק כשהוא בתוכה אבל להוציא מיד אחרים לא מהניא, וזה אינו דא"כ יכנס שם המערער שיש לו עידי אבות ויטרוק גלי באנפיה ובטלת כל החזקות, אלא ודאי ליתא וכדמוכח נמי בפרק הגוזל (ב"ק קי"ב א') בעובדא דבר חמוה דר' ירמיה, וכן הודו לי רבותי שיחיו.

חידושי הרמב"ן מסכת בבא בתרא דף לב עמוד ב

אמאי קא סמכת אהאי שטרא האי שטרא חספא בעלמא הוא, פירשה הרב רבי שמואל ז"ל בפירושו ואינו מבין דבריו. ולענין הדין בגמרא עצמה תמה הוא למה לא יהא אדם נאמן לטעון על פה במגו דיכול לתבוע בשטר, והא אפילו מגו דתלוי במעשה ומחוסר מעשה נמי אמרינן, כדאמרינן בעלמא (לק' קל"ד ב') שהרי בידו לגרשה. ושמעתי פירושה משום דלא אמרינן מגו לאפוקי ממונא, וכן פירשה רבי יהוסף הלוי ז"ל, והאי נמי כיון דאית ליה חזקה דאבהתיה לא מפקינן מיניה, ורבה סבר אמרינן מגו אפילו לאפוקי ממונא, ואפסיקא הלכתא כרבה בארעא משום דברשות מחזיק קיימא ואידך הוה ליה מוציא מחברו ומגו לאוקומי ממונא הוא, ואף על גב דקיימא לן (ב"מ ק"ב ב') קרקע בחזקת בעליה עומדת, כיון דאיכא מגו ותפיס לה איהו מהימן ואף על גב דבחזקת אבהתיה דהאיך קיימא.